

TRHÁČEK

Nezávislý občasník ZŠ Trhové Sviny

47. číslo

4. září

V pondělí 4. září nastalo před školou tradiční „hemžení lidu“. Prvňáčci, rodiče, první stupeň, druhý stupeň, učitelé... Parkoviště a okolí zaplněné auty doprovázejících rodičů, smích i trochu pláče, hlahol a ruch. A pak zvonek – a ticho a klid... Prázdniny a zlom. Začal nový školní rok. Rok 2023 – 2024. Do školy nastoupilo celkem 673 žáků, opět se naplnily tři třídy prvňáků. První den proběhl vesele a hlavně rychle. Všichni, kdo mohli, spěchali po škole domů, aby si přece ještě jen nastavili kousek prázdninové volnosti. Týden se rozjížděl pozvolně, ale plynule. S novým učivem se po úvodních hodinách neotálelo. Sešity, učebnice, pomůcky. Rozdělili jsme se do volítek a přihlásili do mnoha kroužků. Ten známý kolotoč... Brzo se začalo nejen učit, ale i zkoušet. No ale nejdřív se ve všech hodinách opakovala látka z minulého školního roku. A ruku na srdce - dost jsme toho i pozapomněli, o to víc to musíme dohnat. Tedy měli bychom...

První poprázdninové číslo Trháčku přináší mnoho fotek – ještě z konce minulého školního roku a z prázdnin. Mnoho nového se totiž na škole ještě neudálo. Redakce bude dále sledovat život na škole (i mimo něj). O akce a aktivity jistě nebude žádná nouze. Jen bychom opakovaně požádali o častější spolupráci s ostatními. Obracíme se proto na třídní učitele, aby spolu s námi vyzvali své žáky k účasti na tvorbě časopisu. Také bychom rádi požádali učitele češtiny, aby nám posílali povedené slohové práce i další písemné příspěvky vytvořené při hodinách jazyka. Rádi je otiskneme.

Redakce nemá nouzi o technickou podporu při tvorbě časopisu, má i dostatek fotodokumentace, ale dlouhodobě potřebuje posilu pro tvorbu textových částí. Hledáme tedy spolužáky, kluky i holky, které by časopisecká práce bavila a kteří by byli ochotni věnovat trochu svého volného času našemu společnému „dílu“.

Děkujeme všem

Ach, ta Marie...

Císařovna Marie Terezie, celým jménem Marie Terezie Valpurga Amálie Kristýna, pocházela z rodu Habsburků. Byla arcivévodkyní rakouskou, královnou uherskou, královnou českou a markraběnkou moravskou. Byla jedinou vládnoucí ženou na českém trůně. Jejím manželem se stal František I. Štěpán Lotrinský. Přestože měla nástupnická práva zajištěna Pragmatickou sankcí, kterou v předešlých letech uznala za cenu různých ústupků většina evropských mocností, byly po smrti jejího otce Karla VI. její nároky zpochybněny především ze strany Pruska a Francie. Hned od počátku její vlády byly vedeny války o rakouské dědictví, které přerostly v celoevropský konflikt. V této válce císařovna ztratila Slezsko a pokus o jeho opětovné získání nebyl úspěšný ani v následující sedmileté válce (jak si možná někteří deváťáci vzpomínají z hodin dějepisu).

Patrně to byly především vojenské konflikty, které císařovnu donutily přistoupit k řadě reforem, kterým dnes říkáme tereziánské reformy. Reformy se týkaly především armády a centralizace státní správy. **K nejvýznamnějším reformám s přesahem až do současnosti patřilo zavedení povinné školní docházky v roce 1774.**

Marie Terezie pověřila přípravou školské reformy pruského opata Johanna Ignaze Felbigera. Felbigerova reforma byla na svou dobu velmi moderní. V platnost vstoupila vydáním Všeobecného školního řádu pro německé normální, hlavní a triviální školy ve všech císařských dědičných zemích. Zimní kurz na venkovských školách začínal 1. prosince a trval až do konce března. Letní kurz začínal pondělkem po první neděli velikonoční a končil koncem září. Návštěva škol nebývala kvůli využívání dětské práce velká a pracující žáci od devíti do dvanácti let byli proto osvobozeni od školní docházky. Školy poskytovaly vzdělání nejen chlapcům, ale také dívkám. S novým tereziánským školským zákonem vyšel v tomto roce také nový slabikář Johanna Ignaze Felbigera ABC, který císařovna Marie Terezie jako jediný pro výuku čtení v rakousko-českých školách povolila. O rok později byl vydán i v českém jazyce s názvem *Slabikář pro potřebu škol v císařsko-královských státech*. Slabikář neobsahoval z pedagogických, metodických i finančních důvodů žádné ilustrace.

Se svým manželem měla celkem 16 dětí, z nichž šest zemřelo v dětském věku. Synové Josef II. a Leopold II. se postupně stali římskými císaři. Z dcer se stala nejnámější nejmladší Marie Antoinetta, jejíž sňatek s Ludvíkem XVI. stvrdil spojenectví s Francií uzavřené již před sedmiletou válkou. Oba však zemřeli v časech tzv. Velké francouzské buržoazní revoluce na popravišti.

Zkráceně z Wikipedia.

Prvňáci

Do prvních tříd letos přišlo celkem 77 dětí. Vedle třídních učitelek prvňáčky přišel tradičně přivítat a pozdravit i ředitel školy a starosta našeho města. Malým spolužákům, aby se jim mezi námi líbilo!

Ještě krátký návrat do loňského výletování

V Trocnově se v rámci výletu dostatečně vyřádila i **IV.A**. Paní učitelka Hanušová nám poslala velké množství fotek. Mohli jsme, ač neradi, otisknout jen některé z nich. Doporučujeme i ostatním třídám návštěvu tohoto dějepisně zajímavého místa. Především sedmákům.

Těžká zbroj bojovníka

Husita v plné zbroji

Husitky

V polovině června ještě osmičky a devítky stihly „zápolit“ o titul nejlepší němčinář/němčinářka ročníku. A jak to dopadlo?

8. třídy – 1. místo: Martin Gondek

2. místo: Pavla Čajanová

3. místo Matěj Dvořáček

9. třídy – 1. místo: Nikol Lavičková

2. místo: Charlotte Círalová

3. místo: Šárka Tisoňová

Nikol a Charlotte odešly na střední školu do rakouského Gmündu. Tak ať jim to tam dobře „šprechtí“!

Jazykové zkoušky z angličtiny

V minulém školním roce opět proběhly na základní škole Trhové Sviny kurzy anglického jazyka „Cambridge exams“ v rámci spolupráce s Evropským centrem jazykových zkoušek. Celkem se těchto kurzů zúčastnilo 22 žáků. Kurzy byly rozděleny podle jazykové úrovně. Žáci z 5. ročníků navštěvovali kurz *Starters* (CEFR pre-A1) a žáci ze 7. ročníků kurz *Flyers* (CEFR A2). Během kurzů se zdokonalovali v anglickém jazyce a připravovali se na závěrečnou zkoušku, která se konala v Českých Budějovicích a skládala se z písemné a ústní části. Zkouška byla dobrovolná a přihlásilo se na ni celkem 14 žáků. Všichni zkoušku velmi úspěšně složili a dne 11.9. obdrželi od pana ředitele mezinárodní certifikát. Gratulujeme!

Marie Roulová, učitelka

Školní parlament vyhlašuje na tento týden následující akce:

Ve středu 21. 6. se bude konat

„NO BACKPACK DAY“

Kdo se chce zúčastnit (účast je zcela dobrovolná), nechá tedy tento den své aktovky a batohy odpočítat a své školní pomůcky si přinese v nějakém jiném, klidně i neobvyklém zavazadle, které ale nesmí být větší než 50 x 50 x 50 cm nebo živé (prosím, nepřivazujte své učebnice ke svým domácím mazlíčkům).

Tento den se všichni žáci sejdou 1. hodinu ve svých kmenových třídách a přecházet do jiných učeben budou podle pokynů třídních učitelů.

Ve čtvrtek 22. 6. proběhne

„DEN S LOGEM“

Pokud jste si zakoupili COKOLI s logem naší školy, právě ve čtvrtek je čas se se svým nákupem pochlubit, ať už se jedná o oblečení, batohy nebo dokonce i kšiltovky – pokud budou s logem školy, budou tento den povoleny.

I tady jsme dostali fotky téměř od všech tříd. Trháček – s omluvou těm, které nebyly použity, přináší jen několik z nich.

Návštěva v Parlamentu České republiky

Jak už víte z TSL 2/23, žáci Školního parlamentu ZŠ T. Sviny obdrželi v lednu pozvání do „opravdového parlamentu“, konkrétně do Poslanecké sněmovny ČR, a to od pana poslance Viktora Vojtky.

Protože je o tyto prohlídky ze strany škol i veřejnosti velký zájem, na naši návštěvu došlo až v červnu. Předcházela jí několikaměsíční příprava – komunikace s asistentem pana poslance, panem Soukupem, s žáky, kteří jsou členy školního parlamentu a s jejich rodiči. Ze všech 38 členů této školní samosprávy se několik žáků v určený termín 23. 6. 2023 účastnit nemohlo, většinou z rodinných důvodů (dovolená, dlouhodobě plánovaná návštěva u lékaře apod.) Tato volná místa tak obsadili další, kdo si zasloužili odměnu – žáci podílející se na tvorbě školního časopisu Trháček, moderátoři a kulisáci ze školní akademie, žáci, kteří byli navrženi svými třídními učiteli za práci pro třídu apod. Jednalo se o odměnu, tak byl výlet pro všechny účastníky zcela zdarma. O náklady na dopravu se rukou společnou postaralo Město T. Sviny, GPN T. Sviny a Spolek rodičů žáků ZŠ T. Sviny. Všem moc děkujeme!

V den výletu, v pátek 23. června, nebylo našťastí takové vedro a dusno jako předchozí den, což bylo naše štěstí. Dopravní společnost, u níž jsme měli objednanou dopravu, totiž musela pro naši výpravu přistavit poněkud starší typ autobusu bez klimatizace (ten nový se ocitl v opravě). Tuto drobnou komplikaci vynahradil svým přístupem k cestujícím pohodový a zkušený pan řidič.

Před budovou sněmovny na Malostranském náměstí jsme se (jak bylo předem s Informačním centrem PS ČR dohodnuto) rozdělili na 2 skupiny. Ta první, v níž převažovali žáci 4. - 6. ročníku, šla na komentovanou prohlídku sněmovny již od 11 hodin, druhá (žáci 7. - 9. roč.) si mezitím Nerudovou ulicí na hodinku odskočila na „ rychloprohlídku“ areálu Pražského hradu a jeho jižních zahrad. V pravé poledne i tato skupina vkročila do paláce Smiřických.

V tamním infocentru jsme zhlédli krátký film o vývoji české ústavnosti a fungování Parlamentu ČR a pak už nás paní průvodkyně za asistence policie provedla u vchodu pro veřejnost vstupní kontrolou (bezpečnostní rám, skener zavazadel). Již zde naše děti sklídily obdiv a pochvalu od personálu. Málokdy prý při čekání žáků na průchod rámem zažívají takový klid a disciplinovanost. To potěší.

Prohlédli jsme si hlavní společné prostory této budovy, její slavnostní schodiště pro významné hosty, malou terasu s výhledem na Pražský hrad i galerii pro veřejnost nad jednacím sálem. Tam nám průvodkyně popsala systém práce ve sněmovně i historii budovy a zejména jednacímho sálu. Vrcholem prohlídky byl právě jednacím sál – ukázka hlasovacího zařízení ve stolcích poslanců, vysvětlení zasedacího pořádku i jednacímho řádu sněmovny. Sedadla poslaneckých (historických) lavic jsou od pohledu nepříliš pohodlná, žáky tedy zaujaly i různé podsedačky některých poslanců. Vzhledem ke jmenovkám na poslaneckých lavicích bylo snadné poznat, kdo a jaký podsedaček preferuje.

Vyzkoušet si řečnický pult (Ano, je pod ním stolička pro mluvčí menšího vzrůstu. Dozvěděli jsme se, že její trvalé umístění vybojovala paní poslankyně Richterová) bylo umožněno všem, kdo měli zájem. Někteří se poprvé setkali s pojmem těsnopis a s jeho názornou ukázkou. Na závěr pobytu v sále nesměla chybět společná fotka před lavicemi pro členy vlády.

Dále si nás převzal asistent pana poslance, který nás doprovodil na besedu s naším hostitelem. Pro obě naše skupiny bylo kromě možnosti diskutovat s panem Vojtkem připraveno i malé občerstvení. Dotazy se týkaly nejen práce poslance obecně, ale směřovaly i přímo na osobu jednoho z našich jihočeských zástupců ve sněmovně. Děti zajímaly jeho názory na školství, zahraniční politiku i ekologii. Za sebe musím říct, že jsem na své žáky byla opravdu pyšná, protože trapné ticho po výzvě k dotazům nenastalo ani na chvíli.

Když jsme po rozloučení s panem Vojtkem i s budovou sněmovny opět vešli na Malostranské náměstí, právě na něj od Hradu přicházela naše mladší skupinka pod vedením paní učitelky Michaly Dobrové. Společně jsme se pak přes Karlův most a Staroměstské náměstí (I tady nám štěstí přálo – právě se blížila 15. hodina, a tak jsme viděli orloj v celé jeho kráse.) vyloženě prodrali přes davy turistů až do horní části Václavského náměstí. Kdo byl někdy se svými nebo školními dětmi na výletě v Praze a došel až do těchto míst, ten dobře ví, že před nástupem do autobusu prostě nelze nedat možnost nákupu v „Mekáci“. Někteří jedinci tak od Celetné ulice budili dojem, že bez tohoto posilnění jejich organismus nevydrží už ani minutu, natož cestu na jih Čech. Posilnění, mírně unaveni a myslím, že i spokojeni, jsme všichni zdárně dorazili před budovu naší školy. Sláva nazdar výletu (a prázdninám)!

Hana Halešová, učitelka

Naše budoucí poslankyně?

A ještě malé ohlédnutí za **branným dnem na Buškově hamru** na prvním stupni. Fotila paní učitelka Šindelřřová.

Že by tři na jednoho?

A CO PRÁZDNINY?

Redakce Trháčku požádala žáky (i jejich rodiče), jestli by nechtěli do časopisu přispět zprávičkou a obrázkem z letošních prázdnin. Zadařilo se! Proto můžeme některé zážitky a okamžiky z léta otisknout.

Matěj Dvořáček z 9.C je velikým milovníkem přírody a jeho obrovským koníčkem je rybaření. Skoro celé prázdniny s tatškou a bratrem „prorybařili“. Sezóna samců prý byla úspěšná. Lov probíhal hlavně v noci. Matěj si ho poprvé v životě užil na vlastní kůži a samozřejmě včetně mnoha kontrol rybářské stráže. Rybařil na rybníku Zevl u Nových Hradů, rybníku Vajgar v Jindřichově Hradci, na suchdolských a halámských pískárnách, kde musel mít zvláštní povolenku. Společně s ostatními členy rodiny stihl i výlet do Českého Krumlova, samozřejmě spojený s rybolovem na Vltavě v Zátóni u Větřní. V tomto jeho koníčku Matěje rodina plně podporuje. Není tedy divu, že by moc rád udělal přijímací zkoušky na SRŠ Třeboň obor ekolog - vodohospodář. Tak snad bude úspěšný. Všichni mu držíme mu pěsti!

Šumavské léto s párou. Tak nazvaly své letní putování parním vláčkem z Volar do Nového Údolí **Vendulka a Zuzanka Klimentovy**. Všem takovou cestu doporučují, byla prý parádní.

Matyáš Klán z 9.C je velký fanda do motorismu. No nebáli byste se? My ano.

© Nikola Longinova

Conny-2023
MEMORIAL VĚTĚ TOHLEK
Slapy 26. 8. 2023

Nela Koldová chodí do **3.A** a fotka pochází z Derbyshire, poblíž Derby a Nottinghamu. Území zahrnuje přibližně 321 akrů otevřeného parku, lesů a formálnějších historických zahrad. Je to také místo konání lesního festivalu, jak nám sdělila její maminka.

Na fotce je **Markus Kolda** ze třídy **5.B**. Za ním na fotografii je Chatsworth House, kde byli ustájeni koně. Nachází se v srdci Peak District, jen 5 km od oblíbeného turistického města Bakewell a 9 mil západně od Chesterfieldu.

Filip Sláma ze **6.C** navštívil Národní park Podyjí. Na další fotografii je hrad Hardegg, na třetí interiér zámku ve Vranově nad Dyjí. Muselo to tam být krásné!

Lukáš Dvořáček ze **7.B** o letošních prázdninách navštívil Jiříkovo údolí z Červených blat, jak vidíme na první fotce. Na další fotografii je zachycen jako vášnivý rybář formou „chyt’ a pusť“. Třetí snímek je z Chorvatského Movaru (bývalá vojenská pevnost) ve městě Ražanj, která dnes slouží pouze jako krásná vyhlídka.

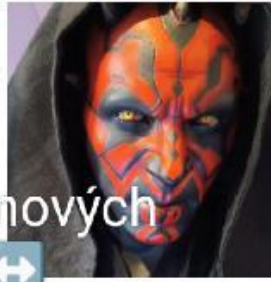

Lucinka Štětková ze 3.D se sestřičkou Zuzou navštívila Český Krumlov, v něm 3D Muzeum, Muzeum voskových figurín a Muzeum filmových legend. Trocnov jako rodiště Jana Žižky a Dvorec Zoo byly dalšími navštívenými místy. Fotky se jim moc povedly.

Muzeum Filmových legend ↔

Bez dalšího komentáře nám ze svých prázdnin poslala fotku **Adélka Kubešová z 1.B.** Na prázdninách je koupání stejně to nejlepší... Možnost pohladit si koníka, ale také stála zato.

Filip Princ z 8.C si užil kousek léta v Londýně a v Paříži. To se prostě závidí!

Mezinárodní den bez aut

Na **22. září** (letos na pátek) připadl Mezinárodní den bez aut. Paní učitelka Hana Kocinová vybídla vyučující, aby s námi žáky – podle možností a zájmu – věnovali tomuto tématu v rámci enviromentální výchovy pozornost. Téma se tak stalo námětem ve výtvarné výchově v podobě vytvoření plakátu upozorňujícího na daný problém, v prvouce se žáci věnovali ochraně životního prostředí, v češtině se objevil tematický diktát. Především však zazněla výzva přijít do školy pěšky, přijet na kole nebo na koloběžce. Téma jsme mohli uchopit i formou příspěvku do školního časopisu.

Několik informací k tématu:

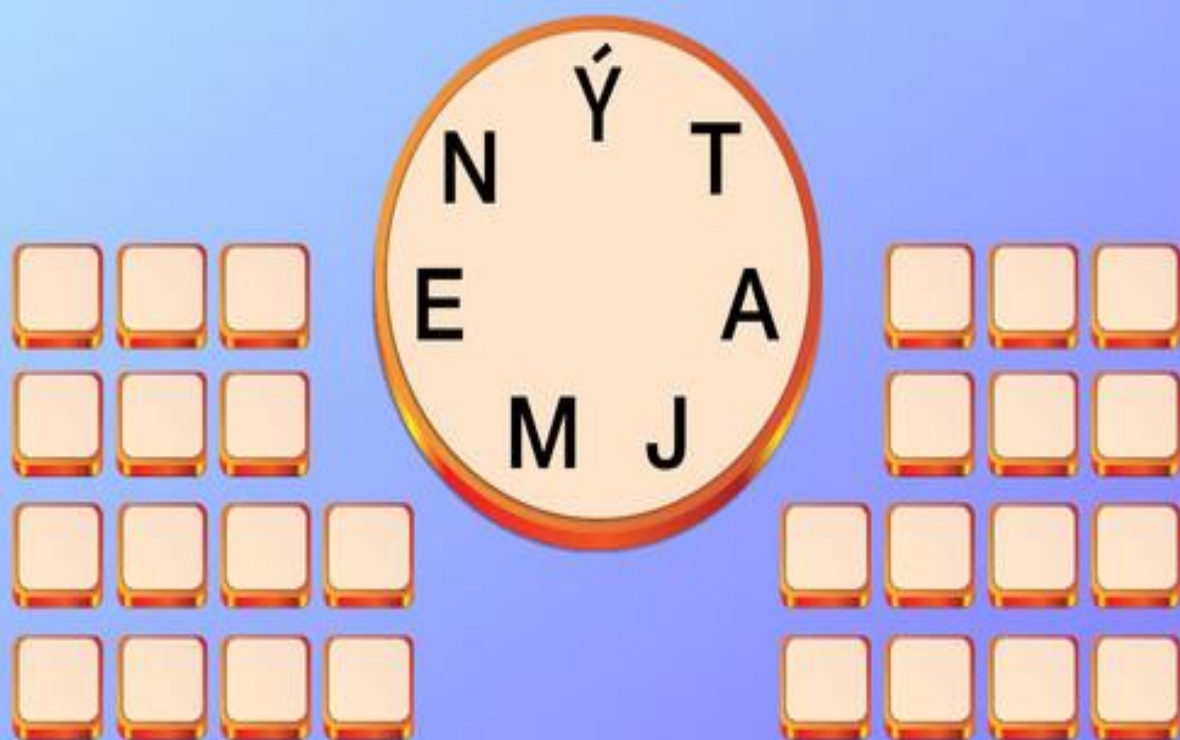
Mezinárodní den bez aut bývá tradičním vyvrcholením EVROPSKHO TÝDNE MOBILITY (ETM). Při této příležitosti obce otevírají ulice lidem, a naopak omezí vjezd motorovým vozidlům. Událost bývá často spojena s kulturním či sportovním doprovodným programem. Díky tomuto opatření vzniká uvnitř měst prostor pro lepší soužití a vzájemné sdílení. Obyvatelé tak dostanou šanci znovu objevit své město a možná i přehodnotit své dopravní návyky. Oficiálně s podporou Evropské unie proběhl Mezinárodní den bez aut poprvé v roce 2000. ETM je vlajková kampaň Evropské komise, která se každoročně koná v termínu 16. až 22. září. Cílem je zvýšit povědomí občanů o udržitelné mobilitě, upozornit na problémy v dopravě a hledat řešení šetrná ke klimatu a životnímu prostředí. ETM je ideální příležitostí pro obyvatele cíleně vyzkoušet alternativní způsoby dopravy a užít si výsady městského prostředí bez automobilů.

Do ETM se tradičně zapojují obce, důležitou součástí jsou ale také občané, iniciativy a neziskové organizace. Vítané jsou všechny aktivity na podporu veřejné dopravy, chůze, cyklistiky i dalších forem aktivní a udržitelné městské mobility. Může jít o organizované pěší procházky nebo cyklojízdy městem, akce a hry uspořádané v ulicích či vzdělávací workshopy.

V Česku se se svými akcemi na podporu udržitelné a aktivní mobility zapojuje také celá řada organizací, například *Pěšky do školy*, zářijová výzva *Do práce na kole*, *Výzva 10 000 kroků* nebo sousedské slavnosti *Zažít město jinak*.

Hana Kocinová, učitelka

Dokážete najít alespoň 10 slov?

Pane učiteli, já pořád nevím, kdo je to ten praotec Čech.
Nemůžu najít jeho profil na facebooku.

**DÁVÁ POZOR, JESTLI DÁVÁM POZOR, A KDYŽ SI
MYSLÍ, ŽE NEDÁVÁM POZOR, TAK NEDÁVÁ
POZOR.**